

Floden Whanganui – arbetsblad

Av Boel Nygren

Ord och begrepp

Rangi-nui, anemism, panteism, myt, andevärld, forn sed, samisk tro, nåjd/shaman

Platser på kartan

Nya Zeeland

Om floden Whanganui

Avsnittet handlar om floden Whanganui som sedan år 2017 har status som juridisk person. Whanganui har sitt lopp (flyter) på Nordön som är den lite mindre av Nya Zeelands två öar. Maorierna, Nya Zeelands ursprungsbefolkning, har i hundratals år sett floden som helig. De ser floden som en ande med egenskaper, känslor och rättigheter. Berättelsen om Whanganuis mytiska och verkliga historia visar på likheter mellan både nuvarande och utdöda naturreligioner i alla världsdelar. Naturens betydelse har till exempel varit central i både den samiska religiösa traditionen och i den fornnordiska asatron.

Frågor

1. Vad är Whanganui?
 - a. Berätta vad du vet om den – fakta.
 - b. Beskriv hur du uppfattar den efter att ha lyssnat på programmet - din åsikt.
2. Vatten och vattendrag har stor betydelse inom många religioner. Varför tror du att det är så? Vilken betydelse har vattendrag haft för de mänskliga samhällenas utveckling?
3. Ge exempel på några likheter som finns mellan olika ursprungsfolks religiösa läror och traditioner.
4. Många naturreligioner eller skriftlösa religioner delar sin syn på naturen som helig och på människans roll där. Hur skiljer sig den synen från de abrahamitiska och/eller de europeiska kulturernas syn på människan och naturen?
5. Diskutera domstolens beslut att göra floden Whanganui till en juridisk person. Var det rätt? Motivera och förklara hur du tänker.
6. Ta reda på mer om vad det innebär att en flod eller en annan plats i naturen får status som juridisk person. Finns det exempel på någon liknande kamp som den om Whanganui på andra platser i världen? Vilka argument framförs för och emot att ge naturen juridisk status?
7. Känner du till några naturreligioner med ursprung i Norden? Vilka?
8. Begreppet religionsfrihet innebär rätten att fritt välja och utöva vilken religion man vill – eller att inte utöva någon alls. Det gäller förstås även människor som tror på naturreligion. Kan det bli krockar att utöva sin religion i vårt moderna samhälle om man ser naturen som jämställd med människan?

Arbeta tematiskt med det här avsnittet

Det här avsnittet ingår i flera av de föreslagna temana i lärarhandledningen:

- Tema 1. Religioner och livsåskådningar
- Tema 2. Natur, människa och religion
- Tema 5. Synen på gud eller det gudomliga
- Tema 8. Religionsfrihet och mänskliga rättigheter